

8. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

Ostatnie lata cechuje wzrost ilości badań i pomiarów wykonywanych w laboratoriach Inspekcji Ochrony Środowiska. Związane jest to z nowymi wymaganiami Unii Europejskiej w zakresie monitorowania stanu środowiska oraz zwiększeniem ilości badań i pomiarów wykonywanych na potrzeby komórek inspekcyjnych w ramach kontroli podmiotów korzystających ze środowiska, przy wystąpieniu zdarzeń o znamionach poważnych awarii oraz w reakcji na zgłaszane wnioski obywateli z prośbą o interwencję.

Aby spełniać wymagania w zakresie analityki środowiskowej, tzn. w zakresie wykrywania i oznaczania związków chemicznych stanowiących zanieczyszczenie środowiska, laboratoria Inspekcji Ochrony Środowiska wdrażają coraz to nowsze metody badań z wykorzystaniem coraz bardziej zaawansowanego wyposażenia. Wyposażenie to z jednej strony pozwala zapewnić coraz niższe granice oznaczalności, skrócić czas oczekiwania na wynik, a także powoduje zmniejszenie kosztów wykonywanych badań, z drugiej zaś strony zapewnia spełnienie wymagań tzw. „zielonej” chemii analitycznej.

Dotyczy to przede wszystkim wyeliminowania lub zmniejszenia zużycia substancji szkodliwych, które powstają podczas wykonywania badań, a także zmniejszenia ilości zużywanych odczynników, energii i wody podczas wykonywania czynności przygotowawczych oraz analitycznych. Podczas przygotowywania próbek i wykonywania badań coraz częściej analityków wspomagają automaty, a jednocześnie coraz większą część ich pracy zajmuje doskonalenie i walidacja nowych procedur badawczych, a także dostosowanie stosowanych już metod w zakresie nowych zastosowań.

Aby uzyskany wynik był wiarygodny ważnym elementem pracy laboratoryjnej jest także utrzymanie i doskonalenie wdrożonych systemów zarządzania zgodnych z PN-EN ISO/IEC 17025 (np.: właściwy nadzór nad wyposażeniem, zachowanie spójności pomiarowej, zewnętrzna i wewnętrzna kontrola jakości badań, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji pracowników laboratoriów, itp.).

Po reorganizacji w 2012 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach jednego Laboratorium funkcjonują następujące pracownie: Pracownia z siedzibą we Wrocławiu, Pracownia z siedzibą w Jeleniej Górze, Pracownia z siedzibą w Legnicy, Pracownia z siedzibą w Wałbrzychu oraz Pracownia do spraw obsługi sieci pomiarowej monitoringu powietrza z siedzibą w Jeleniej Górze.

Obecnie prowadzona jest budowa nowego laboratorium we Wrocławiu. Po jej zakończeniu w nowym budynku zlokalizowane będą specjalistyczne pracownie do badań m.in.:

- związków organicznych metodami chromatografii gazowej i wysokosprawnej chromatografii cieczowej (GC, GC MS, HPLC),
- metali metodami spektrometrycznymi (ICP MS, analizatory rtęci),
- substancji biogenych (analizatory przepływowe).

Laboratorium WIOŚ we Wrocławiu posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 075 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji. Przeprowadzka do nowego budynku pozwoli na wdrożenie nowych metod i w konsekwencji zwiększenie zakresu akredytacji.

Fot. 8.1. Chromatograf gazowy z detektorem MS z automatycznym dozownikiem typu headspace (GC-MS HS) (źródło: WIOŚ we Wrocławiu)

